

Predmet C-409/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

4. srpnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

30. lipnja 2023.

Tužitelj:

Arvato Finance BV

Tuženica:

MI

Predmet glavnog postupka

Glavni postupak odnosi se na nepodmirena potraživanja u okviru internetske kupovine prilikom koje se koristilo uslugom plaćanja BNPL (BNPL znači *Buy now, pay later* odnosno „kupi sada, plati poslije”).

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Ovaj zahtjev za prethodnu odluku upućen na temelju članka 267. UFEU-a odnosi se na potraživanja koja proizlaze iz usluge plaćanja BNPL, kao i na pitanje o načinu na koji treba ocijeniti ta potraživanja s obzirom na Direktivu 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (u daljnjem tekstu: Direktiva o potrošačkim kreditima).

Prethodna pitanja

1. Ubrajaju li se zatezne kamate i izvansudski troškovi u ukupne troškove kredita za potrošača u smislu članka 3. točke (g) Direktive o potrošačkim kreditima i treba li ih uzeti u obzir prilikom ocjene je li riječ o ugovorima o kreditu prema kojima se kredit odobrava „bez kamata i bez bilo kakvih drugih naknada” ili ugovorima o kreditu prema kojima se „plaćaju samo neznatne naknade” u smislu članka 2. stavka 2. točke (f) Direktive o potrošačkim kreditima?
2. Razlikuje li se odgovor na prvo pitanje ovisno o tome duguju li se zatezne kamate i izvansudski troškovi na temelju zakona ili su oni ugovoreni? Ako je riječ o ugovorenim zateznim kamatama i izvansudskim troškovima, predstavlja li ikakvu razliku to jesu li te kamate i troškovi veći od onog što bi se dugovalo na temelju zakona da nema ugovora?

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ, članci 2., 3., 5., 10. i 19.

Navedene nacionalne odredbe

Burgerlijk Wetboek (Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: BW), članci 6:96. (imovinska šteta), 7:57.-73. (prenošenje Direktive 2008/48).

Besluit van 16 oktober 1991 (Besluit kredietvergoeding) (Uredba od 16. listopada 1991. (Uredba o naknadama za kredit)).

Wet van 28 september 2006, houdende regels met betrekking tot de financiële markten en het toezicht daarop (Wet op het financieel toezicht (wft)) (Zakon o odredbama o financijskim tržištima i njihovom nadzoru (Zakon o financijskom nadzoru, Wft)), članci 1:20. (isključenje iz područja primjene) te 4:32. i sljedeći (isključenje iz područja primjene).

Besluit van 12 oktober 2006, houdende regels met betrekking tot het gedragstoezicht op financiële ondernemingen (Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft) (Uredba od 12. listopada 2006. o pravilima za nadzor ponašanja financijskih društava (Uredba o nadzoru ponašanja financijskih društava Wft)), članak 1. (definicija pojma „ukupni troškovi kredita za potrošača”).

Besluit van 15 november 2006 (Vrijstellingsregeling Wft) (Uredba od 15. studenoga 2006. (Pravilnik o izuzimanju iz Wft-a), članci 3.c i 43. (besplatno odobrenje odgode roka za plaćanje izuzima se iz obveze odobrenja iz Wft-a).

Besluit van 27 maart 2012 (Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten) (Uredba od 27. ožujka 2012. (Uredba o izvansudskim troškovima naplate)).

Sažet prikaz činjenica i postupka

- 1 Arvato je pružatelj usluge plaćanja BNPL pod nazivom AfterPay. Prilikom internetske kupovine AfterPay se u pojedinim internetskim trgovinama kupcu nudi kao jedan od načina plaćanja.
- 2 MI je kao potrošačica 27. veljače 2019. odnosno oko tog datuma u jednoj internetskoj trgovini kupila tri proizvoda. Iskoristila je način plaćanja AfterPay uz plaćanje naknade (*payment fee*) u iznosu od jednog eura.
- 3 U uvjetima plaćanja društva Arvato navedeno je, među ostalim, da
  - nakon što AfterPay prihvati zahtjev, kupac može radi ispunjenja obveze izvršiti plaćanje isključivo platformi AfterPay;
  - rok za plaćanje iznosi 14 dana, osim ako nije ugovoreno drukčije;
  - ako kupac ne izvrši plaćanje u roku od 14 dana, dugovani iznos dospijeva na naplatu odmah i bez potrebe daljnje opomene;
  - izostanak plaćanja u roku dovodi zaredom do 1. podsjetnika, 2. drugog pisanog podsjetnika i dodatno zaračunatih administrativnih troškova, 3. opomene, pri čemu se još jednom povećavaju administrativni troškovi;
  - se duguju zakonske kamate od trenutka kad kupac dođe u zakašnjenje, kao i administrativni troškovi u skladu sa Zakonom o izvansudskim troškovima naplate (članak 6:96. BW-a).
- 4 Arvato je osobi MI 27. veljače 2019. elektroničkom poštom dostavio pregled plaćanja. Iz njega proizlazi ukupan iznos s uključenim PDV-om od 38,97 eura, od čega se iznos od jednog eura odnosi na naknadu za plaćanje (*payment fee*), te da je posljednji mogući datum za plaćanje 13. ožujka 2019.
- 5 Nakon što je poslao razne podsjetnike za plaćanje, Arvato je 6. prosinca 2019. osobi MI poslao opomenu za plaćanje naručenih proizvoda i naknade (*payment fee*).
- 6 Arvato traži od Kantonrechtera te Arnhem (Kantonski odjel u Arnhemu, Nizozemska) da osobi MI naloži plaćanje iznosa od 80,20 eura (odnosno dugovanog iznosa i troškova naplate) uvećanog za zakonske kamate u iznosu od 38,97 eura od 9. listopada 2020. Arvato je umanjio iznos svojeg potraživanja odricanjem od naknade (*payment fee*).

- 7 Kantonrechter te Arnhem (Kantonski odjel u Arnhemu) uputio je 20 prethodnih pitanja Hoge Raadu der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), odnosno sudu koji je uputio zahtjev, koji je pak Sudu uputio dva prethodna pitanja.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 8 Zahtjev za prethodnu odluku ne sadržava nikakve informacije o argumentima.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 9 Zatezne kamate i izvansudski troškovi odnose se na kamate i naknade troškova za izvansudsko ispunjenje obveze koji se duguju na temelju ugovora o kreditu ili na temelju zakona ako dužnik dođe u zakašnjenje s ispunjenjem svoje obveze plaćanja u skladu s ugovorom o kreditu.
- 10 Dužnici, koji su zakonski obvezni platiti naknadu štete, na temelju članka 6:96. stavka 2. točke (c) BW-a također imaju obvezu nadoknade primjerenih troškova za izvansudsko ispunjenje obveze. Ako je dužnik fizička osoba koja ne djeluje u okviru profesionalne ili poslovne djelatnosti, na temelju članka 6:96. stavka 5. BW-a za te troškove ne smije se obračunati naknada koja je veća od one koja proizlazi iz Uredbe o naknadi izvansudskih troškova naplate. Ta naknada štete odgovara postotku glavnice koji je niži što je viša glavnica i iznosi najmanje 40, a najviše 6775 eura.
- 11 U slučaju ugovora o kreditima na koje se primjenjuje Direktiva o potrošačkim kreditima i koji stoga nisu obuhvaćeni odredbom o izuzeću koja proizlazi iz članka 2. stavka 2. točke (f) Direktive o potrošačkim kreditima (članak 7:58. stavak 2. točka (e) BW-a), člankom 7:76. stavkom 4. BW-a vjerovniku se zabranjuje da utvrdi ili zaračuna naknadu za kredit koja je veća od one utvrđene u Uredbi o naknadama za kredit. Taj maksimalan iznos također obuhvaća zatezne kamate i izvansudske troškove. Stoga vjerovnik ne može na temelju Uredbe zahtijevati naknadu štete za izvansudske troškove naplate koja premašuje maksimalan iznos naknade za kredit.
- 12 Iz Direktive o potrošačkim kreditima i sudske prakse Suda u pogledu te direktive ne proizlazi bez daljnjega treba li na pitanja o tome smatraju li se zatezne kamate i izvansudski troškovi troškovima kredita te postoje li ti troškovi prilikom ocjene je li riječ o ugovorima o kreditu prema kojima se kredit odobrava „bez kamata i bez bilo kakvih drugih naknada” ili ugovorima o kreditu prema kojima se „plaćaju samo neznatne naknade” odgovoriti potvrdno ili niječno. Uz pokazatelje koji govore u prilog potvrdnom odgovoru postoje i razmatranja koja govore u prilog niječnom odgovoru.
- 13 U prilog potvrdnom odgovoru na prvo pitanje govore sljedeća dva aspekta:

- I. Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, članak 3. točka (g) Direktive o potrošačkim kreditima sadržava široku definiciju pojma „ukupni troškovi kredita za potrošača” kojom se ne ograničavaju ni vrsta troškova, čije se plaćanje može naložiti potrošaču u okviru ugovora o kreditu, ni opravdanje tih troškova (vidjeti primjerice presudu u predmetu C-84/19).
  - II. Iz informacija prije sklapanja ugovora koje je potrebno pružiti u skladu s člankom 5. Direktive o potrošačkim kreditima proizlazi da se u Direktivi polazi od toga da se zatezne kamate i pristojbe koje se moraju platiti u slučaju neispunjenja obveze plaćanja prilikom sklapanja ugovora o kreditu mogu ubrojiti u „troškove koje potrošač mora” (u slučaju neispunjenja obveze plaćanja) „platiti u vezi s ugovorom o kreditu i koji su poznati vjerovniku” u smislu članka 3. točke (g) Direktive.
- 14 U prilog niječnom odgovoru na prvo pitanje govore sljedeća tri aspekta:
- I. Izuzeće za „ugovore o kreditu prema kojima se kredit odobrava bez kamata i bez bilo kakvih drugih naknada” iz članka 2. stavka 2. točke (f) Direktive o potrošačkim kreditima bilo bi lišeno smisla kad bi kamate i troškovi navedeni u toj odredbi o izuzeću također obuhvaćali kamate i izvansudske troškove koji se već duguju na temelju zakona u slučaju kašnjenja s ispunjenjem obveze plaćanja.
  - II. Potvrđan odgovor na to pitanje mogao bi dovesti do toga da je dobavljač proizvoda, koji u svojim općim uvjetima poslovanja predviđa dospijeeće zateznih kamata i izvansudskih troškova, obuhvaćen područjem primjene Direktive o potrošačkim kreditima ako potrošaču u računu odredi rok za plaćanje.
  - III. Razlog da se troškovi neispunjenja obveze uključe u „ukupne troškove kredita za potrošača” postoji samo ako uvjeti pod kojima je odobren kredit i druge okolnosti konkretnog slučaja opravdavaju pretpostavku da je dugovanje troškova neispunjenja obveze dio vjerovnikova modela stvaranja prihoda.
- 15 U slučaju potvrđnog odgovora na prvo pitanje i posebice u slučaju niječnog odgovora na drugo pitanje, ugovori o kreditu koje pružatelji usluga plaćanja BNPL sklapaju s potrošačima općenito nisu isključeni iz područja primjene Direktive o potrošačkim kreditima, kako je prenesena u odjeljku 1. glave 7.2A BW-a.
- 16 Stoga je odgovor na ta pitanja potreban kako bi se utvrdili troškovi koje Arvato može zahtijevati od osobe MI u skladu s nacionalnim pravom.